

A felszabadulást követő húsz év alatt változott az ügyviteli apparátus összetétele, szelleme, emelkedett a dolgozók politikai, szakmai és általános műveltsége. Kialakult az apparátus tevékenységében a szakszervezeti munkastílus, amely gyakorlatilag azt eredményezte, hogy az akták mögött az embereket látják a maguk problémáival, és legmesszebbmenően kifejezésre juttatják segítőkészségüket. [...] Az igazgatóságok és kirendeltségek egészségesen fejlődő szemléletét bizonyítja az is, hogy felelősséget éreznek a SZOT határozatainak végrehajtásáért, és erőteljesen segítik gyakorlati megvalósulásukat. A társadalombiztosítás területén dolgozó ügyintézők és szakszervezeti aktivisták célja közös: az igényjogosult minél rövidebb idő alatt részesülhessen a jogszabályok által biztosított szolgáltatásokban.

Nemzetközi kapcsolatok

A szakszervezeti társadalombiztosítás területén elsősorban a baráti szocialista országok társadalombiztosítási intézményeivel fejlődtek ki jó kapcsolatok. A baráti országok társadalombiztosítási vezetői kétévenként konferencián tanácskoznak az egyes országok társadalombiztosításának helyzetéről, tapasztalatairól és fejlesztési kérdéseiről. 1960-ban Budapesten, 1962-ben Moszkvában, 1964-ben Berlinben került sor közös eszmecserére.

Az utóbbi években 7 szocialista állammal jött létre szociálpolitikai egyezmény: Bulgáriával, Csehszlovákiával, Jugoszláviával, Lengyelországgal, a Német Demokratikus Köztársasággal, Romániával és a Szovjetunióval. Az egyezmények kiterjednek a társadalombiztosítás minden ágára, valamint a szociális gondozásra. [...] Az egyezmények alapján a dolgozók a társadalombiztosításban szerzett jogaikat megőrzik akkor is, ha az egyezményt aláíró valamely másik ország területén dolgoznak. A felsorolt országok bármelyikében az odautazó dolgozók heveny megbetegedés, baleset esetén díjmentesen részesülnek gyógykezelésben, kórházi ápolásban. [...] Az SZTK 1963-ban lépett a Nemzetközi Társadalombiztosítási Szövetség tagjai sorába. Képviseltette magát 1963-ban a Genfben tartott ülésen, valamint 1964-ben Washingtonban tartott közgyűlésen.

A szociálpolitika főbb területei és értelmezései

In: Gál László et al.: Szociálpolitikánk két évtizede. Budapest, 1969, Táncsics. 9–19.

Az előző forrásszemelvényhez hasonlóan ez a korabeli értelmezése a szociálpolitikának a szociálpolitikát a gazdaság rendszerén belül, annak alárendelve értelmezi. Előtérbe helyezi az osztályharcot, azaz a szociálpolitika osztályérdekek mentén történő gyakorlati megvalósítását, valamint a szocialista szociálpolitika (s egyben a kommunista jóléti állam) egyik fontos elvi alapvetését: az üzemi szociálpolitikát és a kommunista párt „transzmissziós szíjaiként” működő szakszervezetek bevonását a társadalombiztosításba.

Minden társadalmi rendszerben használatos a „szociálpolitika” kifejezés. A szó mögött azonban rendkívül sokféle tartalom húzódik meg. Tulajdonképpen a kapitalizmus kibontakozásakor a munkásosztály megszületésével egyidejűleg jelenik meg, jelezve, hogy a körülményeik megjavításáért küzdő munkások nem csupán a bérek és bérformák tekintetében, hanem egyéb, az életfeltételek valamennyi területét érintő kérdésben kívántak a maguk számára jobb helyzetet teremteni.

A kapitalista országok gazdasági fejlődése, a munkások öntudatra ébredése, s a programjaikba foglalt követelések kiszélesedése mindjobban tágította a fogalom tartalmát. A fejlődés jelenlegi szakaszára is az a jellemző, hogy az anyagi-gazdasági feltételek bővülése, a dolgozók igényei, sikeres harcai a juttatások újabb és újabb formáit hozzák létre.

A szociálpolitika tartalmát meghatározza a társadalmi rend, a hatalmon lévő osztály politikája, célja. A kapitalista országokban uralmon levő burzsoázia meghatározott osztálycélokat követ szociálpolitikájában. A legfejlettebb tőkés országok szociálpolitikai rendszere magán viseli az osztályok, társadalmi rétegek szigorú megkülönböztetését, a szabadság, az orvosi és kórházi ellátottság, a nyugdíj és egyéb vonatkozásokban.

A legutóbbi évtizedekben rendkívül megerősödött a monopóliumok, a tőkés kormányok törekvése a különbségek, az osztályellentétek elfedésére. Intézkedéseket tesznek a munkásklubok, étkezdék, nyaralók építésére és működtetésére, különböző intézményeket rendszeresítenek, közvetlen a munkahelyhez kötött juttatásokkal (év végi jutalom, nyugdíj-kiegészítés stb.) igyekeznek a dolgozókat megalkuvásra kényszeríteni. (A helyzet természetesen komplikált, mert ugyanakkor a munkások is harcolnak a szociális körülmények javításáért.) Tanulmányozzák a dolgozók egymás közötti kapcsolatait, a családokkal baráti, meghitt, bizalmas viszonyt építenek ki a jól megfizetett beosztottaik révén. Mindezeknek jelentős a hatása a munkások körében, de mégsem tudják megakadályozni, hogy milliók lépjenek harcba tüntetések, sztrájkmozgalmak útján jogaik védelméért, igényeik kielégítéséért. A VI. szakszervezeti világtalálkozón (Varsó, 1965. október 8–22.) előterjesztett jelentés erről a következőket tartalmazza: „Számos kapitalista országban nagy sztrájkok folytak és folynak. Gyakran sikerekre vezettek, amelyek mindmennyi akadályt jelentettek a monopóliumok politikájának útjában.”

A hatalmas és egységes sztrájkok, amelyeket a dolgozók milliói folytattak Franciaországban és Olaszországban, köztük a 200 000 francia bányász és az olasz vasmunkások sztrájkja, a 400 000 vasas dolgozó sztrájkja a Német Szövetségi Köztársaságban, az asztúriai nagy bányászsztrájkok, a több mint 500 000 gépkocsipari dolgozó és a több mint 60 000 dokkmunkás nagy sztrájkja a keleti partvidéken és a Mexikói-öbölben, az Egyesült Államokban, a nagy tüntetések, amelyeket Japánban a SOHYO (Japán Szakszervezetek Főtanácsa) szervezett, a MONTISA (Ausztrália) monopólium dolgozóinak egységes harca, a nagy indiai tömegmegmozdulások, a jelentős sztrájkok Argentínában, Chilében és Uruguayban – tökéletesen kifejezésre juttatják a tömegek nagyarányú egységét a követelésekben, valamint a kapitalista gazdasági élet legjelentősebb szakmai szektoraiban kirobbant konfliktusok osztályjellegét. Más népeség- vagy foglalkozási kategóriákhoz tartozó dolgozók is szerveztek jelentős méretű

sztrájkokat, így például az állami tisztviselők, a közszolgáltatási dolgozók, a pedagógusok és a mezőgazdasági dolgozók.

Csak néhány példát idéztünk, s ez nem ad teljes képet a sztrájkmozgalom méreteiről, jelentőségéről. A legutóbbi időszak harcainak jellemző vonása, hogy a munkások harci megmozdulásai számszerűen is növekedtek. Nem rendelkezünk minden országra vonatkozóan általános és teljes körű statisztikai adatokkal, de valamennyi ország szakszervezetei egybehangzóan ezt állapították meg. Az 1964-es év végét és az 1965-ös évet az Egyesült Államokban például az jellemezte, hogy növekedett a sztrájkok száma és időtartama, és hogy ezek a sztrájkok voltak a legjelentősebbek 1957 óta.

A munkások harcának növekedése cáfolja egyes burzsoá ideológusok állításait is, akiknek vélemény szerint a kapitalizmus jellege megváltozott. A munkások harcának növekedése valójában a tőke és a munka közötti ellentmondás fokozódását tükrözi. Azt bizonyítja, hogy a munkásosztály helyzete tendenciájában rosszabbodik, és arról tanúskodik, hogy az osztály-együttműködés eszméi mindinkább tért vesztenek.

A munkások harca többnyire egységben folyik. [...] Az erőteljes iparosított tőkés országokban napjainkban is bérharc áll az első helyen. De a bércsökkentés nélkül munkaidő-csökkentésre vonatkozó követelés is égetően időszerűvé válik. Számos esetben harcot folytatnak az elbocsátások ellen is.⁴⁴ [...] A küzdelemben jelentős helyet foglal el napjainkban is a szociális juttatásokban elért eredmények védelme és azok továbbfejlesztésének a követelése.

A második világháborút követő időszakban a szocializmus eszméinek gyors terjedése, a szocialista tábor, illetve a szocialista világrendszer létrejötte és gazdasági erejének nagyarányú fejlődése, a megvalósult szociálpolitikai intézkedések nagy hatással vannak a kapitalista országok dolgozóinak helyzetére, életkörülményeik javulására, s jelentősen hozzájárulnak ahhoz, hogy osztálytestvéreink küzdelme ez időben sikereket is eredményezett.

Az új társadalmat építő munkásosztály szociálpolitikájában nyíltan osztálycélokat követ, szolgálja valamennyi dolgozó érdekét. A szocialista társadalomban létrehozott anyagi javakat meghatározott elvek, céltudatos tervezés alapján osztják el. A termelési eszközök társadalmi tulajdona, a kizsákmányolás megszüntetése a munkát teszi a jövedelemszerzés fő forrásává. A végzett munka mennyisége, minősége, a „mindenki képessége szerint, mindenki a munkája szerint” elv érvényesülése határozza meg a fogyasztásra fordítható alap felosztását. Az uralkodó elven túl azonban a társadalom tudatosan törekszik a dolgozók, az állampolgárok életfeltételeinek a javítására, helyzetük, biztonságuk megszilárdítására. Ez a törekvés az elosztás olyan formáit is létrehozza, melyek egyrészt szorosan kapcsolódnak a munkaviszonyhoz, a munkabérhez, másrészt pedig függetlenek azoktól.

A szocialista társadalomban szükség van szociálpolitikára, szociálpolitikai elvek kidolgozására és megfelelő gyakorlati alkalmazásukra. Társadalmunkban a szociálpolitika nem jótékonykodás, hanem politikai, gazdasági, jogi, társadalmi célkitűzéseken nyugvó gyakorlat. A szociálpolitika az életszínvonal-politika része, tágabb értelemben

44 Lásd VI. szakszervezeti kongresszus. Táncsics Kiadó, 1965. 36–37. old.

magában foglalja az állami és a társadalmi szervek mindazon anyagi, szervezeti és egyéb intézkedéseit, amelyek a létbiztonság megteremtését szolgálják. A szocialista társadalom szociálpolitikája tudatosan a munkásosztály érdekeiből indul ki, biztosítja a munkaképes lakosság teljes foglalkoztatását, elősegíti a munkavállalást, s azoknak nyújt mindenekelőtt előnyöket, akik munkából szerzett jövedelemből élnek. Gondoskodik az állampolgárokról, a munkaképtelenekről, a csökkentett munkaképességűekről és minden ellátásra szorulókról, megszünteti a kapitalista társadalmi rendben kialakult és azt jellemző kiváltságokat. A szociálpolitika kiterjed – többek között – a társadalombiztosítási szolgáltatásokra, ezen belül a nyugdíjra, a munkásellátásra, az üdülésre, a népegészségügyre, a gyermekgondozásra, a diákjóléti ellátásra, a családvédelemre, az ellátatlanokkal való foglalkozásra, a munkásvédelemre, a munkaegészségügyre, a munkanélküliség megelőzésére, illetve leküzdésére, a lakáskérdésre, a betegség, természeti csapás vagy más ok következtében bajbajutottak intézményes megsegítésére. A szociálpolitika szorosan összefügg az életszínvonal-politikával. A kettő nehezen határolható el egymástól egyértelműen, mert például, ha foglalkoztatásról, bérrendezésről vagy árrendszerrel szólnak, mindig találkozunk olyan elemmel, megfontolással, amely szociálpolitikai szempontokat is tartalmaz. Nem állíthatjuk azt sem, hogy a szociálpolitika egyenlő a béren kívüli juttatással, mert a bérrendszer is – különösen az elmúlt két évtized tanúsága szerint – igen jelentősen vett figyelembe szociálpolitikai tényezőket is.

A nemzeti jövedelem, az emberekről való gondoskodás és a foglalkoztatás néhány összefüggése

A társadalmi összterméknek az a része, amely a termelésben elhasznált termelési eszközök értékének levonása után fennmarad: a nemzeti jövedelem. A társadalom által egy év alatt megtermelt új értéknek, a nemzeti jövedelemnek egy részét a termelés bővítésére, felhalmozásra kell fordítani. A fogyasztásra fennmaradó alapból kell kielégíteni a társadalmi méretekben jelentkező szükségleteket és ezeket központilag kell finanszírozni (például az államigazgatásra, a fegyveres erők stb. fordított kiadások). Vannak szükségletek, amelyek közfogyasztásnak tekinthetők (például a közvilágítás, a tudomány fejlesztése stb.), ezeket ugyancsak a közös alapból kell fedezni, ezért a felhasználható fogyasztási alapon kell megteremteni az ilyen kiadások anyagi alapját. A fogyasztási alapon az egyéni szükségletek kielégítésére fordítható, a szociálpolitikai szempontból felhasználható része is a társadalmi szükségletek kielégítését szolgálja.

A nemzeti jövedelemből az egyéni szükségletek kielégítésére fordított alap nagysága, mértéke számos tényezőt figyelembe véve, döntően politikai, gazdaságpolitikai megfontolástól függ.[...] Hazánkban a hatalomért folytatott harc során éppen úgy, mint a hatalom megragadása után – figyelembe véve a gazdasági lehetőségeket – a munkásosztály érdekeiből kiindulva az életszínvonal-politika szerves részeként határozta meg a párt a szociálpolitika fejlesztésének főbb irányait. [...]

A teljes foglalkoztatás politikai, gazdasági, szociálpolitikai szempontból kulcsfontosságú kérdés volt és napjainkban is fontos része életszínvonal-politikánknek, a dolgozók biztonságérzetének. Ez érthető, hiszen a munkával szerzett jövedelem a

megélhetés fő forrása, ugyanakkor a munkaviszony – szövetkezeti tagság, illetve minden munkával szerzett jövedelem – az alapja valamennyi, az életkörülményekre döntően kiható juttatásoknak.

A foglalkoztatással összefüggő rendkívül fontos kérdés a keresők és eltartottak aránya a családban, hiszen az egy főre jutó jövedelem nagyságát ez jelentősen befolyásolja, hatással van a család helyzetére, nemcsak a kereset, de a munkaviszony után járó vagy igénybe vehető egyéb juttatások egész sora tekintetében. A foglalkoztatás bővítésével sok tényező függ össze, a reálbér növekedését meghaladó reáljövedelem fejlődésének is egyik fő forrása ez volt. A tudatos törekvés a keresők számának növelésére természetesen magával hozta a bérszínvonal kialakításában is a szociálpolitikai elemeket, és szükségessé tette a gyermekjóléti intézmények jelentős fejlesztését is.

Hazánkban a bérpolitika fő elve a végzett munka mennyisége és minősége szerinti bérezés. Mindemellett tudatosan alkalmazott egyéb elvek is érvényesültek az alacsony keresetek rendszeres emelésében. A magasan kvalifikált munkaerő és a legegyszerűbb munkákat végzők munkabére közötti különbség a felszabadulást követően csökkent. Ezt az osztályszempontokon kívül sürgették azok a törekvések is, amelyek a foglalkoztatás bővítésére, a fiatalok és a nők számára azonos munkáért azonos bér biztosítására irányultak. Az alacsony bérek rendszeres emelésével érvényesítettük a szociális szempontokat is.

A munkaviszony, illetve a munkával szerzett jövedelem az alapja az egyik legfőbb juttatásnak: a társadalombiztosításnak. Szocialista társadalmunkban a társadalombiztosítási törvények, rendeletek alapján, tehát jog szerint járó ellátást nyújt a dolgozóknak. Az ellátás pénzbeli és természetbeni juttatásokra terjed ki. A szakszervezetek által irányított társadalombiztosítás rohamos ütemben fejlődött az elmúlt két évtizedben. A fő jellemző adatok a következők: 1938-ban csupán a lakosság 31%-ára terjedt ki a társadalombiztosítás, jelenleg a lakosság 97%-a jogosult a betegségi biztosítás természetbeni szolgáltatásaira.

Értékelve a juttatások különböző formáit, megállapítható, hogy alapjában véve helyesnek bizonyultak törvényeink, rendeleteink. Elsősorban azok a szolgáltatási formák fejlődtek, amelyek legjobban megfeleltek a dolgozók igényeinek, szükségleteinek. A pénzbeli juttatások közül a táppénz folyamatos munkaviszonytól és az elért átlagkeresettől függő 65–75%-os aránya a jelenlegi gazdasági adottságoknak megfelel, figyelembe véve azt is, hogy a 75%-os táppénzben részesülők száma és aránya állandóan emelkedik. Ezt a pénzbeli szolgáltatást jelentősen kiegészíti a szakszervezeti, a vállalati és az egyéb társadalmi segítség – például a segély – is, ezáltal az átmeneti munkaképtelenség időszakára megélhetést biztosít.

A társadalombiztosítás pénzbeli szolgáltatási között szintén jelentős a családi pótlék, a terhességi és gyermekágyi, valamint a gyermekgondozási segély. Kiterjedése, széleskörűsége – figyelembe véve a gyermekek eltartásához járó egyéb társadalmi segítséget – szociálpolitikánk egyik nagy teljesítménye. A családi pótlékot és az egyéb juttatásokat együttesen számítva, a gyermek eltartásának jelenleg mintegy 36%-át a társadalom fedezi. Az utódok neveléséről gondoskodó családokkal együtt, sokra

értékeljük ezt a segítséget, de nem feledkezhetünk meg arról, hogy ezt a juttatást a jövőben még tovább kell fejleszteni.

A biztosítottak, családtagjaik, hozzátartozóik, csaknem az egész lakosság lényegében ingyenes egészségügyi ellátásban részesül. Két évtized alatt alapvető változások következtek be a gyógyszer- és kórházi, valamint az orvosi ellátásban. A lakosság számához viszonyítva az orvosok számát az európai országok sorában az elsők között foglalunk helyet. Pusztító népbetegségeken lettünk úrrá, jelentősen fejlődött egészségügyi kultúránk. A bérből és fizetésből élő dolgozók mellett a mezőgazdaság dolgozói is egyre tartalmasabb, színvonalasabb egészségügyi szolgáltatásban részesülnek. A biztosítás jogán járó egészségügyi ellátással szemben a társadalom igen magas követelményeket, gyorsan növekvő igényeket támaszt. Ehhez képest az egészségügyi intézmények, a kórházi férőhelyek száma és műszaki-technikai felszereltségük nem fejlődött kielégítően. A dolgozók munkahelyein a felszabadulás után új formaként megszervezett üzemegészségügyi ellátás lényegesen megkönnyítette az egészségügyi szolgáltatás igénybevételét, kedvezően alakította a dolgozók munkahelyén is az egészségügyi ellátást. Általában megjavult és széles körűbbé vált az üzemi higiénia, a dolgozók egészségügyi ismerete. Mindezek együtt jelentősen csökkentették az ipari megbetegedések számát és az üzemi ártalmakat (szembetegségek, szilikózis stb.). [...] A fejlődés természetesen nem töretlen, az üzemegészségügy mindinkább a gyógyítás irányába toldott el, a betegségmegelőzésre, a felvilágosításra fordított idő a szükségeshez képest elégtelen.

Szociálpolitikánk nagy vívmánya az összes dolgozóra kiterjedő és tartalmában állandóan gazdagodó nyugdíjrendszer. Nyugdíjrendszerünk a bérek, a munkában eltöltött évek arányában, a nőknél az 55., férfiaknál a 60. (a mezőgazdaságban a 60., illetve 65.) életkortól nyugdíjazást és megélhetést biztosít. Az 1959 után megállapított és teljes nyugdíjat élvező nyugdíjasok döntő többségének az ellátása jó. Gondok vannak az ezt megelőző nyugdíjrendszer szerint megállapított rész- és özvegyi nyugdíjban részesülők, általában az alacsony nyugdíjjal rendelkezők megélhetése tekintetében. A helyzeten, bár javított az alacsony összegű nyugdíjak többszöri felemelése, de az újonnan és a régebben megállapított nyugdíjak közötti – összecszerűen lényeges – különbséget megszüntetni nem tudtuk. A jövőben minden lehetőséget meg kell ragadni arra, hogy a legrászorultabbak helyzetén – szocialista társadalmunk törekvéseinek megfelelően – segítsünk.

A dolgozó emberről való gondoskodás rendkívül sok formája vált életünk szerves részévé; bölcsődéink, óvodáink, napközi otthonaink, a gyermek- és felnőtt üdültetés – százmillió forintokat emésztve fel – nyújt juttatást a dolgozóknak, a családoknak.

Kiépült és átfogó rendszerré vált a gyermekintézmények hálózata. Építésüket az állam, a társadalom fontos feladatának tekinti. Fenntartásuk költségeit lényegében az állami költségvetésből, az üzemek hozzájárulásából fedezzük. A szülők térítése az ilyen kiadásoknak csupán egy részét fedeti. A gyermekintézmények fejlesztése, férőhelyeik számának növelése több irányú célt szolgál, többek között elősegíti a nők munkavállalását. A gyermekintézmények igénybevételének fontos feltétele a munkaviszony, tehát

ösztönzőnek is a munkavállalásra. Ugyanakkor a szolgáltatást igénybe vevő családoknál jelentősen hozzájárulnak a gyermekek eltartásához, általában elősegítik a gyermekek korszerű nevelését, kedvező feltételek között. A gyermekintézmények hálózata különösen gyorsan fejlődött az üzemekben. Kedvező adottságok esetén a jövőben is kívánatos az üzemi gyermekintézmények fejlesztése, bár az utóbbi években a területi elv került előtérbe, abból a megfontolásból, hogy közlekedési eszköz igénybevétele nélkül jusson el a gyermek a lakóhelyhez közel lévő bölcsődébe, óvodába. Ennek megfelelően a gyermekintézmények építését elsősorban a lakóterületen kell szorgalmazni a jövőben.

Szociálpolitikánk előrehaladását, fejlődését értékelve azt is megállapíthatjuk, hogy teljesen új – a felszabadulás előtt lényegében ismeretlen – juttatásként vált elismertté a dolgozók üdültetése. A jól végzett munka után megérdemelt pihenést évenként több mint félmillió ember élvezi a SZOT és a vállalatok üdülőiben. Az üdülésben részt vevők tulajdonképpen jelentős összegű anyagi juttatásban részesülnek. A kezdetben elhanyagolt területnek számító gyermek- és családos üdültetés az utóbbi öt évben jelentősen kiszélesedett, különösen sokat fejlődött a dolgozók gyógyüdültetése. A gyermekintézmények és az üdülők férőhelyeinek száma azonban a nagyarányú növekedés ellenére sem tudott lépést tartani az igényekkel.

A csökkent munkaképességű dolgozók helyzetének rendezése a felszabadulás után került az érdeklődés előterébe. Az új politikai, társadalmi, gazdasági rend kialakításának feladatai mellett azonban nem juthatott elegendő energia e kérdés gyökeres megoldására. [...] Jelentősen meggyorsult az előrehaladás a probléma megoldásában 1957 után. Több intézkedés, jogszabály és a Munka Törvénykönyvének idevonatkozó szakaszai igyekeztek intézményesen védelmet nyújtani és gondoskodni a csökkent munkaképességű dolgozók egy-egy csoportjáról. Számos célvállalat, szövetkezet létesült, amelyekben több ezer csökkent munkaképességű dolgozó talált megfelelő foglalkozási lehetőséget.

1975. évi II. törvény a társadalombiztosításról

<http://jogiportal.hu/index.php?id=ap2wlmiubsjqb0zdt&state=19961206&menu=view>
(2019. 05. 20.)

Az 1975-ös társadalombiztosítási reform gyakorlatilag egységes jogosultsági rendszert és 100%-os lefedettségi szintet valósított meg az ellátások azonos szintje mellett. Az egészségügyi ellátás és az üzemi balesetbiztosítás állampolgári joggá vált. Ugyanakkor a jogok és a lefedettség bővülése nem tekinthető sem fokozatosnak, sem ugrás-szerűnek, sokkal inkább többlépcsős, nagyobb bővülési szakaszokon keresztül kibontakozó egységesülési folyamatról beszélhetünk. Az 1975-ös reform értelmében három járulékfizetési csoportot határoztak meg. 1976. január 1-től eltörölték az illetményadót,